

Tárgytematika / Course Description

Komparatív andragógia I.

AKLB_BHTM112

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Pongrácz Attila

Félév / Semester: 2024/25/2

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 18/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

Megismerjék a hallgatók a szakképzési rendszer és a pályorientáció szakirodalmát, fogalmirendszerét, kialakulását és jelenét, valamint a LLL hatását az életpálya-tervezésre; ismerjék a tudatos szakmai életpálya építés lehetőségeit és folyamatát; eligazodjanak és a különböző szakképzési és pályorientációs szolgáltatások között; képesek legyenek a szakképzésről és a pályorientációról a megfelelő célcsoportnak szóló információkat hatékonyan közvetíteni; ismerjék és tartsák szem előtt a pályorientációs tevékenység etikai, szakmai és tudományos követelményrendszerét; tájékozódjanak a legújabb hazai és nemzetközi szakképzési és pályorientációs fejlesztések területén (pl. TÁMOP 2.2.2., GINOP, VEKOP).

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A szakképzési rendszer és a pályorientáció szakirodalma, fogalma, kialakulása és jelene. A hazai szakképzési rendszer történeti fejlődése. A LLL és az LLG hatása az életpálya-tervezésre. A tudatos szakmai életpálya építés lehetőségei és folyamata. A pályaválasztási tanácsadás múltja, jelene és jövője. A pályorientáció folyamatainak alapfogalmai, dokumentumai. Pályorientációs szolgáltatások és a LLG. A legújabb hazai fejlesztések a pályorientáció területén (TÁMOP 2.2.2., GINOP, VEKOP, CARMA, Femcoop PLUS).

- 1. A szakképzési rendszer fogalmi meghatározása (PA)
- 2. A szakképzés hazai és európai történeti fejlődése (PA)
- 3. Törvényi szabályozás a szakképzés területén (PA)
- 4. Az iskolarendszerű szakképzés intézményrendszere Magyarországon, a Szakképzési Centrumok (AK)
- 5. A szakképzés és a munkaerőpiac kapcsolata, kölcsönhatásai, hiányszakmák (AK)
- 6. A szak- és felnőttképzési rendszer makroszintű keretei és elemei – az Országos Képzési Jegyzék (AK)
- 7. A pályorientációs és a szakképzés kapcsolata (PA)
- 8. A duális szakképzés történeti fejlődése és gyakorlata – nemzetközi kitekintés (PA)
- 9. A kamarai szerepvállalás a szakképzésben (PA)

- 10. Foglalkoztatáspolitikai eszközök és szakképzés – hazai és EU-s finanszírozású fejlesztési pályázatok (PA)
- 11. A hátrányos helyzetű csoportok szakképzése (AK)
- 12. Hazai és európai versenyképesség a szakképzés tükrében (a CEDEFOP működése és főbb dokumentumai) (PA)

A tantárgy tartalmának elsajátítása után a hallgatók:

- Képesek eligazodni a szakképzéshez és a pályaorientációhoz tartozó irodalmak és források között.
- Ismerik a szakképzés és a pályaorientáció fogalmát, múltját és főbb tendenciáit.
- Tisztában vannak a szakképzési rendszer alapvető működésével, intézményeivel (Szakképzési Centrumok).
- Képesek a pályaorientáció folyamatának a modellezésére és alkalmazására, egyéni és csoportos foglalkozások tartására.
- Eligazodnak a különböző pályaorientációs eszközök között és tudatosan építenek a kapcsolódó interdiszciplináris ismeretanyagra (pl. a karriertervezési és tanácsadási munka során).

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Aláírás feltétele: 1.: az órák, konzultációk (online, vagy jelenléti) 80%-án és a kapcsolódó programokon való részvétel

Amennyiben az óra bármilyen oknál fogva online zajlik, jelenlétnek csak a kamerával történő bejelentkezés fogadható el.

A tantárgy vizsgával (szóbeli vagy írásbeli) zárul, amelybe az **alábbi két feladat teljesítése 50%-ban beleszámít:**

1.: A mellékelt irodalomjegyzékből, vagy saját irodalomkutatásból **kiválasztott szakirodalom részletes elemző, kritikai bemutatása 3-5 oldal** terjedelmű házi dolgozat, **vagy** egy **10-15 diából** álló ppt formájában.

2.: A fenti 12 témából egy választott témakör **5-10** oldalas, vagy **15-20 dia** terjedelmű kidolgozása a mellékelt irodalomjegyzék munkái, vagy saját irodalomkutatás alapján.

A fenti két házi dolgozatot a félév során a konzultációkon előre egyeztetett időpontban röviden szóban is be kell mutatni, valamint a **Moodle rendszerbe is fel kell tölteni**, amely alapján lehetőség van megajánlott jegyet szerezni.

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Kötelező irodalom: Györiványi Sándor: A szakképzés története Magyarországon. Bp., Nemzeti Tankönyvkiadó, 2000. (ISBN: 963-19-1235-3)

- Vámosi Tamás: Képzés, tudás, munka. A magyar szak-és felnőttképzési rendszer szerepe és funkciója a társadalmi-gazdasági térben a 21. század elején. Bp., Új Mandátum (ISBN: 978-96-3287-044-1)
- Mártonfi György (szerk.): A szakképzés Magyarországon. ReferNet országjelentés 2014. Letölthető: http://observatory.org.hu/wp-content/uploads/2015/11/Orszagjelentés_Refernet_2014_Magyarország.pdf

Ajánlott irodalom:

Cedefop. Future skill needs in Europe: critical labour force trends. Luxembourg: Publications Office. Cedefop research paper; No 59. 2016. (ISBN 978-92-896-2264-6) Letölthető:

<http://www.cedefop.europa.eu/en/publications-and-resources/publications/5559>

Szak- és felnőttképzés Magyarországon 2015. Bp., NSZFH, 2016. Letölthető:

<http://szaklapok.nive.hu/index.php?journal=szakkepzesmagyarorszagon&page=issue&op=viewIssue&path%5B%5D=4&path%5B%5D=3>

Dr. Borbély-Pecze Tibor Bors – Gyöngyösi Katalin – Juhász Ágnes: Az életút-támogató pályaorientáció a köznevelésben. In: Új pedagógiai szemle - 63. évf. 5-6. sz. (2013.) 32-49. (1. rész:

http://epa.oszk.hu/00000/00035/00158/pdf/EPA00035_upsz_2013_05-06_032-049.pdf); Új pedagógiai szemle - 63. évf. 7-8. sz. (2013.) 32-46. (2. rész: http://epa.oszk.hu/00000/00035/00159/pdf/EPA00035_upsz_2013_07-08_032-047.pdf)

Életpálya-vezetési készségeket fejlesztő kézikönyv szakképzést folytatók számára. Erasmus+ CARMA – Career Management Skills at VET School Level Project 2018. Letölthető: <https://raabe.hu/career-management-skills-training-manual-for-vet-teachers-hu/>

Jackson, Charles (szerk., 2013.): AZ EURÓPAI PÁLYAORIENTÁCIÓS SZAKPOLITIKAI HÁLÓZAT (ELGPN) SZAKSZÓTÁRA - ELGPN GLOSSARY. Budapest, ELGPN. Letölthető:

<http://www.elgpn.eu/publications/browse-by-language/hungarian/az-europai-palyaorientacios-szakpolitikai-halozat-elgpn-szakszotara-elgpn-glossary/>

Lányok a műszaki pályán. Letölthető: http://mobilisgyor.hu/assets/img/femcoop_hirlevel/Lanyok_a_mszaki_palyan_kiadvany.pdf

Pongrácz Attila: Megújuló pályaorientáció és érzékenyítés – „A pályaorientáció rendszerének tartalmi és módszertani fejlesztése” című Társadalmi Megújulás Operatív Program 2x3 napos képzésének tapasztalatai. In: XIV. Apáczai Napok Nemzetközi Tudományos Konferencia 2010 Tanulmánykötet. Győr, 2011. pp. 708-714.

Szilágyi Klára: Munka-pályatanácsadás mint professzió. Budapest, Kollégium Kft. 2007. (több kiadás is: 2000., 2003.)

Szilágyi Klára (írta, összeáll.): Módszertani gyűjtemény munkavállalási, munka-, pályatanácsadók számára az egyéni tanácsadó munkához. Budapest, Kollégium Kft., 2008.

Szilágyi Klára (szerk.): A pályaorientáció szerepe a társadalmi integrációban. Az elektronikus kiadvány a TÁMOP 5.4.4.-09/1-C. 2009-0001 „Képzésfejlesztés az összetartozásért” projektje keretében készült. Budapest, ELTE TáTK, 2012. Letölthető: http://tatk.elte.hu/file/E-tan_A_palyaorientacio_szerepe.pdf

Életpálya-építés kompetenciaterület. Szakmai koncepció. Munkaanyag. Budapest, Sulinova Közoktatás-fejlesztési és Pedagógus-továbbképző Kht, 2005. Letölthető: http://www.sulinovaadatbank.hu/letoltes.php?d_id=84

Stausz Csaba: A pályaválasztó: szakmák emberközelből. Riportkötet. Szerk. Kis Virág, Orbán Ágnes, Fülöp Ottilia. 8. kiad. Pécs, Stand Lap- és könyvkiadó. 2007.

Szakpolitikai ajánlások a CARMA projekt tapasztalatai alapján. Letölthető: https://raabe.hu/download/policy_recommendation_HU.pdf

Vuorinen, Raimo – Watts, Anthony G. (szerk., 2013.): Az élethosszig tartó pályaorientációs szakpolitika fejlesztése: Európai. Budapest, Nemzeti Munkaügyi Hivatal. Letölthető: <http://www.elgpn.eu/publications/browse-by-language/hungarian/az-elethosszig-tarto-palyaorientacios-szakpolitika-fejlesztese-europai-kezikonyv/>

TÁMOP 2.2.2 – A pályaorientáció rendszerének tartalmi és módszertani fejlesztése c. kiemelt program anyagai (Pályaorientációs konzulens és Nemzeti Pályaorientációs Portál felhasználó képzés E-learning tananyaga) és az Életpálya-tanácsadás c. folyóirat számai

Számítógéppel támogatott pályaorientáció és szakképzés - Ajánlott internetes oldalak:

www.palyaorientacio.munka.hu; <https://palyaorientacio.nive.hu/>; eletpalya.munka.hu;
http://carma.hu/index_hu.html; www.sulinet.hu; www.palyainfo.hu; www.palyanet.hu; www.taninfo.hu;
www.palyavalasztas.hu; www.szakkepzes.hu; www.palyaorientacio.lap.hu; www.felvi.hu; www.tanul.hu;
www.kollegiumkft.hu; www.npk.hu; <https://orientify.hu/>; www.palyakezdo.hu; <http://www.nive.hu>;
<http://www.mkik.hu/hu/magyar-kereskedelmi-es-iparkamara/palyavalasztas-palyaorientacio-11013>; <http://www.ujnemzedek.hu/>; <http://szakemberleszek.hu/>; <http://palyavalasztas.fpsz.hu/>;
<http://www.interreg-athu.eu/hu/femcoopplus/>

Oktatók: Dr. Pongrácz Attila, Andrásy Katalin

AJÁNLOTT IRODALOM / RECOMMENDED MATERIAL